

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

ריבוי בגדים ומשיחה בשמן במינוי הכהן הגדול

(ה' א') אמרינן דריבוי שבעה¹ ומשיחה שבעה², אין מעכב לדורות.

(ומברר) ולדורות מנא לן דלא מעכבא?

דתניא: "וְכֹפֶר הַפֶּה אֲשֶׁר יִמָּשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֵא אֶת יָדוֹ לְכֹהֵן תַּחַת אָבִיו"³, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר⁴ "שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשׁ הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבְּנָיו" (העומד תחת אהרון בכהונה גדולה, אשר יבוא ביום הכיפורים אל אוהל מועד לשרת בקודש). אין לי אלא נתרבה שבעה ונמשח שבעה; נתרבה שבעה ונמשח יום אחד, נתרבה יום אחד ונמשח שבעה מניין?⁵ תלמוד לומר: "אֲשֶׁר יִמָּשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמְלֵא אֶת יָדוֹ", מכל מקום.

אשכחן ריבוי שבעה לכתחילה. משיחה שבעה לכתחילה מנא לן?

איבעית אימא: מדאיצטריך קרא למעוטה.

ואיבעית אימא: דאמר קרא⁶ "וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו אַחֲרָיו לְמִשְׁחָה בָהֶם וּלְמֵלֵא בָם אֶת יְדָם", איתקש משיחה לריבוי, מה ריבוי שבעה, אף משיחה שבעה.

שיטות הראשונים

מינוי כהן גדול: כתב הרמב"ם, "וממנין פהו גדול, הוא ראש לכל הפהנים, ומושחין אותו בשמן המשחה, ומלבישין אותו בגדי כהנה גדולה, שנאמר: "וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֲיוֹ... (ויקרא כא, ט). ואם אין שם שמן המשחה - מרבין אותו בבגדי כהנה גדולה בלבד, שנאמר: "אֲשֶׁר יִצַּק עַל רֵאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמֵלֵא אֶת יָדוֹ לְלִבָּשׁ אֶת הַבְּגָדִים" - כשם שמתרבה בשמן המשחה, כך מתרבה בבגדים."⁷

האם מינוי בריבוי ומשיחה, דוקא לעבודת יוה"כ: רש"י ביאר הסוגיא, לעניין עבודה המיוחדת ליום הכיפורים.⁸ ומדברי הרמב"ם נראה דאף בשאר עבודות מיירי. וכתב הרמב"ם "וְאִם עָבַד קֹדֶם שִׁיתְרַבָּה בְּבָגָדִים כֹּל שְׁבָעָה, או קדם שימשח כֹּל שְׁבָעָה - עֲבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה; הוֹאִיל וְנִתְרַבָּה או נִמְשַׁח פְּעַם אַחַת, נַעֲשֶׂה כֹהֵן גָּדוֹל לְכֹל דְּבָר." והבין ראב"ד מדבריו, שבימים שהיה בהם המשיחה, לא היה עובד. וחלק עליו.⁹

¹ שימש כהן גדול שבעה ימים רצופים כשממנין אותו בכהונה גדולה, וילבש שמונה בגדים בשעת עבודה. וריבוי, לשון מרבה, מרובה בגדים, שהוא משמש בשמונה וההדיוט בארבעה. רש"י.

² שיתנו שמן המשחה על ראשו ובין ריסי עיניו, שבעה ימים רצופין. רש"י.

³ ויקרא, פר' אחרי מות, טז, לב.

⁴ שמות, פר' תצוה, כט, ל.

⁵

⁶ שמות, פר' תצוה, כט, כט.

⁷ מקורות: רמב"ם (הל' כלי המקדש ד, יב).

⁸ אין לי שיהא כשר לבוא אלא אהל מועד ביום הכיפורים, אלא מי שנתרבה שבעה ונמשח שבעה כשנתמנה וכו'. רש"י.

⁹ זה לשונו: ואין זה מן החכמה. אלא, כשאמרו נתרבה שבעה ונמשח שבעה דבעינן שבעה לכתחילה, הני מילי לעבודת יום הכיפורים; אבל לעבודת אותן הימים, בכל יום עובד בשמונה בגדים. מקורות: רש"י (ה' א', ד"ה אין לי). רמב"ם וראב"ד (הל' כלי המקדש ד, יג).

נתיבי הלכה - הדף היומי

השתלשלות ההלכה מהדף
עד השולחן ערוך

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דבליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולמן בן הרב ישראל זצ"ל

נמשח יום אחד: הגירסה שהיתה לפני ריטב"א, נמשח יום אחד, ואפילו שעה אחת, מניין.⁴⁰ וכן פסק הרמב"ם, "הואיל ונתרבה או נמשח פעם אחת, נעשה כהן גדול לכל דבר."⁴¹

⁴⁰ וזו כנראה גם הגירסה שהיתה לפני רש"י. וכתב רש"י, דלא גרסינן 'אפילו שעה אחת'. וביאר ריטב"א, דהא משיחת יום אחד אינה אלא שעה אחת, ואם כן מאי אפילו שעה אחת. וראה דק"ס.

⁴¹ מקורות: רש"י (ד"ה אפילו). ריטב"א (ד"ה נמשח). רמב"ם (הל' כלי המקדש ד, ג).